

Bemærkninger til lovforslaget

Generelle bemærkninger

Det foreliggende lovforslag har til formål at inddrage den stigning i jordværdierne, som ligger ud over, hvad den almindelige prisstigning betinger. Det foreliggende lovforslag er således ikke noget særlig vidtgående forslag – især ikke i starten, men med tiden vil selvfølgelig en voksende del af den samlede jordværdi blive inddraget til det offentlige, således at det efterhånden vil blive nemmere for den unge og/eller kapitalfattige at erhverve et jordstykke, det være sig til erhvervs-mæssigt brug, til beboelse eller til rekreativt brug. Den almindelige omsætning og generationsskiftet vil blive lettet. Fra mange sider har der gennem tiden været givet principiel tilslutning til retsforbundets jordpolitiske synspunkter, men nogle har været tilbageholdende, når vi talte om at inddrage den eksisterende jordværdi med eller uden erstatning, ligesom andre igen har peget på, at man ikke ud fra et vist ejendomsretligt synspunkt kunne inddrage nominelle stigninger, der udelukkende har deres baggrund i et stigende prisniveau.

Ud fra et realpolitisk synspunkt og for at komme de foran anførte synspunkter i møde er det, at vi har stillet det foreliggende lovforslag, som vi mener må kunne samle betydelig tilslutning.

Vi vil ikke stille forslag om beskatning af nogen værdistigning på bygningsværdien, fordi en sådan værdistigning kun vil være af nominel karakter, ikke af reel karakter.

Vi vil dog her gerne gøre den bemærkning, at debitorgevinster ved inflationsprisstigninger, kreditorgevinster ved deflationsprisfald kan neutraliseres gennem en indeksering af lånemarkedet.

Vi vil yderligere gøre den bemærkning, at kapitalgevinster, som måtte opstå ved overgang til et friere boligmarked, bør gøres til genstand for beskatning ud fra synspunktet om en arbejdsfri og samfundsskabt gevinst.

Mere generelt kan det siges, at kapitalgevinster, der er et produkt af en ændret lovgivning, bør gøres til genstand for beskatning.

Forslagsstillerne vil gerne pege på den fordel, en løbende beskatning har fremfor en engangsaf-

gift ved salg. En engangsafgift vil hæmme omsætningen og skabe likviditetsmæssige problemer – en henstandslovgivning vil svække virkningen af den gennemførte lovgivning. En løbende afgift har *ikke* disse uheldige virkninger. Derom hersker der almindelig enighed. En engangsafgift vil blive overvæltet på køberen, en løbende afgift uafhængig af produktionens og/eller udnyttelsens størrelse i øvrigt har ingen prishævende effekt under forudsætning af frie markedsforhold.

Vi kan ifølge sagens natur ikke sige noget om størrelsen af det forventede provenu. Det er selvfølgelig ikke for os uden betydning, men vor interesse i forslaget rækker langt ud over det provenumæssige, fordi vi synes, at gennemførelsen af lovforslaget er udtryk for en retfærdshandling – et skridt på vejen til et bedre samfund. Stigningen i jordpriserne fortsætter og er væsentlig kraftigere end den almindelige prisstigning – inflation – i samfundet.

På denne baggrund må det efter retsforbundets opfattelse på ny være understreget, at der er et betydeligt behov for at gennemføre en effektiv beskatning af de reelle jordværdistigninger. En af forklaringerne på den uro, der har været og er i mange kredse, er ganske logisk. Man kan simpelt hen ikke forstå, at det er de arbejdsskabte indkomster i erhvervslivet og hos lønmodtagerne, der må holde for, medens de arbejdsfrie og samfundsskabte værdistigninger går ram forbi.

Det skal naturligvis erkendes, at den umiddelbare virkning af en jordværdistigningsafgift ikke så meget ligger i den øjeblikkelige provenuvirkning som i den forventede fremtidsvirkning.

En jordværdistigningsafgift vil have den virkning, at den fjerner spekulationen i fremtidige værdistigninger og derved udelukker, at fortsat stigende jordværdier ved salg eller belåning omsættes til likvid købekraft med en fortsat forringelse af underskuddet på de løbende poster på betalingsbalancen til følge.

Retsforbundet har fremsat sit forslag for at medvirke til at give debatten om en værdistigningsafgift en konkret og saglig baggrund.